

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Inundationes extraordinariæ aquarum ostendunt, quantum sit beneficium ordinaria condicio aquarum, ne inundent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

ram tendens, fontique immersgens blanda libamina, ipsum quidem pre-
cabatur: ut fluenta leniret, ac dulciores aquarum venas aperiret: Deum
verò, ut fecundioribus auris flumina temperaret, orabat: tamq; uber-
tatem fructuum, quam successionem prolis daret indigenis; nec eos geni-
trix filiorum aqua deficeret, quoad justi manerent. Ad has preces, ex dis-
ciplina, manibus quoque multa operatus, fontem immutauit: & qui an-
tea causa erat his orbitatis, ac famis, idem viius ac fecunditatis au-
ctor est effectus. Deniq; rigationis eius tanta potentia est, ut si attigerit
modo terram, sapidior sit, aquis diu perseverantibus. Vnde eo, que largius
eruntur, exiguum emolumendum habent, que verò parciius, plurimum.
Amplius tamen, quam ceteri fontes spacium rigat; & septuaginta qui-
dem stadij longam, viginti autem latam planiciem permeat. Hæc Iosephus.
Quibus docet, suos quidem etiam aquis morbos aut vitia
esse; sed posse sanari; & vel idcirò esse exitiosas, vt Deus mani-
festet, quam viles sint Rebus publicis serui sui, quamque saluta-
res; vt qui ex illis exitia tollant; tollerent etiam murmurations,
si doceri se finerent murmuratores. Quos, vel solo naturæ ductu-

Plotin. lib. 3. instruit Plotinus, qui de Mundi defectibus loquens ait: Fortè etiā
ennead. 2. quia nisi hac essent, imperfectum foret & totum. Plurima namq; malo-
rum, vel cuncta potius, quandam toti præstant utilitatem; quemadmo-
dum venenosa, quamvis plurimorum usus & ratio lateat. Iam verò pra-
 uitatem quoq; ipsam multa confitat utilia continere, multaque reddere
pulchra, pulchritudinis artificiose more; suscitat saepe homines ad pru-
dentiam, neque securiori licentia torpere permittit.

V. Altera, contra aquas, querela, inundationes, diluuia, popu-
lationes, & laxata fluminibus mariq; ipsi frœna accusat. His enim

Ouid. lib. 1.
Metamorph.
Sternuntur segetes, & deplorata colonis
Vota jacent, longiq; perit labor irritus anni.
Expatiata ruunt, per apertos flumina campos,
Cūsq; satis arbusta simul, pecudesq; virōsq;
Teclaq;, cūmq; suis rapiunt penetralia sacris.
Siqua domus mansit, potuitq; resistere tanto
Indeicta malo, culmen tamen altior huius
Vnda tegit, pressaq; latent sub gurgite turres.
Hæc inundationis facies, pro impatientibus videtur perorare.
Quæ tamen si oculis æquioribus aspiciatur, Dei caussam agit. Ex
inunda-

inundationibus quippe ipsis cognoscimus, quanta sit Numinis cū-
ra, ne sāpius exorbitent vel flumina, vel maria. Totum enim
mundum perditum irent aquæ, nisi à Deo cohiberentur, vel inde
laudabili, quia *ligat aquas in nubibus suis*, ut non erumpant pariter de-
orsum, & terminum circumdedit aquis, usque dum finiatur lux & te-
nebra; Congregans, sicut in utre, aquas maris: *ponens in thesauris*
abyssos. Estque planè mirabile, in sublimi, & supra aërem nubes &
imbras, aëre longè grauiores, suspendi, nec simul ruere, nec semper.
Vnde & Salomon interrogat: *Quis colliganit aquas, quasi in vesti-
mento?* Admirationi erat, Romæ, Tuccia virgo Vestalis, incesti
criminis rea, cùm aquam cribro hausit, anno 609. Quod longè
maiis est, in nubibus videmus aquas portari deorsum non deci-
dentes, & non miramur? At tum demum experimur beneficii; ma-
gnitudinem, cùm, rupta nube, nimbi, toto impetu, cadunt, aut
flumina, vel maria limites suos transgrediuntur, omniāq; obruunt.
Ex damno enim astimamus, quid sit, damno liberari: & beneficia
nubium nocentis commendantur. Pari pacto, qui subitis inun-
dationibus aquarum inuoluuntur, discunt agnosceré, quanti sit
cohibitio inundationis facienda. Ea autem cohibitio, tot annos &
sæculum, durat, & non admiramur? opus planè est omnipotens,
& naturam ipsam vndarum refrænantis. Cùm enim natura aquis
locum tribuerit supra terram; nisi naturæ author aquas, velut in
utre congregasset, ijs vtique subsidentes terræ omnes vndique co-
operirentur. Id ne fiat, diuina manus obstat. At, quia aquas tam
diu domitas aspicimus, consuetudo nobis ademit admirationem.

Sed non ademit S. Ambrosio dicenti: *Nonne omnes Dei gra-
tiam jure miramur, cùm aduertimus, quod insensibilis natura, quadam
sensibili ratione, suos fluctus coërceat, & fines suos vnda cognoscat?* Nec
ademit admirationem S. Chrysostomo; qui cùm videret mare, in-
tra fines suos, non esse tranquillum, sed turbatum, & ferox, & vn-
dosum, &c, in morem montium, procellis metuenda altitudine ere-
ctum, ac, resonante vnda boans, admirari satis non potuit sapien-
tissimam diuinæ virtutis potentiam, quæ, multis locis, tantæ fero-
cie, non rupes & saxa, sed fragilem duntaxat arenam obiecit; quâ
tam vehemens impetus excipitur, frangitur, & eò, vnde irruit,
quasi per ludum, refunditur, ut dubites, fortiusne insultum faciat,

Iob. 26. 8.
Platin. 32. 7.

Prou. 30. 4.
Plin. l. 28. c. 20.

VI.
S. Ambroſ.
orat de obitu
Satyri.
S. Chrysost.
hom. 9. ad
pop.